

TEMADAG OM

Literacydidaktik i fagene: Sprog åbner for fordybelse og refleksion

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR LÆSNING

Sproget er farvet. Det kan både sløre eller forstærke et budskab. Det er derfor vigtigt, at *alle* elever udfordres til at forstå, fordybe og engagere sig i tekster og lære kritisk at reflektere over både andres tekster og de tekster, som de selv producerer.

Nationalt Videncenter for Læsning inviterer til en spændende temadag med fokus på literacydidaktik i fagene. Temaet er i år *Sprog åbner for fordybelse og refleksion*.

Temadagen sætter fokus på sproget som literacydidaktisk fundament. Der gives inspiration til, hvordan vi i undervisningen kan stilladsere elever i at bruge sproget i mange meningsfulde sammenhænge, så de opnår ny viden og nye erkendelser om verden og dem selv. Eleverne må gennem undervisningen få blik for sprogets nuancer og betydninger gennem leg, undersøgelse og kritisk refleksion ved at involvere sig i mange slags tekster og modaliteter – både impressivt og i dialog med andre – samt ved at udtrykke egne meninger og refleksioner. Hvordan bringer vi alle elever i fordybelse og refleksion? Hvordan engagerer vi alle elever i at undersøge og bruge sproget kreativt og i brugssituationer? Det er nogle af de spørgsmål, som temadagen rejser og forsøger at svare på. Forskning og praksis kobles – og der gives eksempler fra dansk undervisningspraksis til inspiration til egen praksis.

Temadagen henvender sig til lærere, læse- og danskvejledere i grundskolen samt til læse- og læringskonsulenter.

DATO

29. august 2022
kl. 9.00-16.15

STED

Campus Carlsberg
Humletorvet 3
1799 København V

ARRANGØR

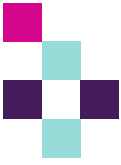
Nationalt Videncenter for Læsning

TILMELDING

Tilmelding snarest og inden
15. juni 2022. Tilmeldingen er
bindende herefter.
OBS! Begrænsede antal pladser.

PRIS

Pris: 950 kr. ekskl. moms

PROGRAM

Kl. 09.00 Registrering og kaffe

Kl. 09.30 Velkomst

V. Lene Storgaard Brok, centerleder, Nationalt Videncenter for Læsning

Kl. 09.45 Intentionerne bag dagen

V. Kirsten Friis, konsulent, Nationalt Videncenter for Læsning

Kl. 10.00 Terrorist eller frihedskæmper? Diskursanalyse som redskab til kritisk (selv-)refleksion

V. Anne Klara Bom, ph.d., lektor, Syddansk Universitet

Sproget skaber vores forståelser af verden, og vi giver verden betydning og værdi gennem diskurser. Diskursanalyse kan allerede på mellemtrinnet og i udskolingen bruges som redskab til at styrke elevers indsigt i, hvilke ord de selv og andre bruger til at betegne forskellige mennesker, situationer og fænomener. For det har forskellige effekter, når vi fx kalder et menneske for tyk, overvægtig eller adipøs. Og der er forskellige verdensopfattelser i spil, når en tsunami omtales som enten et udtryk for gudernes vrede eller en naturkatastrofe. I oplægget præsenterer jeg diskursanalysen som disciplin og strategi, og med aktuelle eksempler viser jeg forslag til, hvordan elevers diskursanalytiske kompetencer kan bruges som redskaber til refleksion over de måder, vi bruger sproget på.

11.30 Frokost og besøg hos forlagene

Kl. 12.30 Bring litteraturen i spil, så alle børn mærker og bevæges – guidede litteratursamtaler fremmer elevernes indlevelse, undersøgelse og refleksion

V. Dorte Østergren-Olsen, lektor, Københavns Professionshøjskole samt læremiddelforfatter

I litteraturundervisningen møder børn tekster, der kalder på deres engagerede indlevelse, nysgerrige fordybelse og undrende langsomlæsning. I traditionelle klassesamtaler kommer læreren og ofte kun få børn til orde. Alle børns stemmer betyder noget, og alle børn skal

røres og bevæges af litteraturen i både bogstavelig og overført betydning. Oplægget sætter fokus på en undersøgende og engagerende litteraturundervisning og viser gennem konkrete eksempler, hvordan kompleks børnelitteratur kan bringes i spil, så den bevæger og engagerer alle børn. Oplægget giver også eksempler på, hvordan læreren gennem sprog og guidning kan styrke elevernes engagement, fordybelse og refleksion gennem tydelig stilladsering og facilitering af gruppesamtaler i litteraturundervisning. Det er i gruppesamtalerne, at alle elever kommer til orde og kan udtrykke det svært forståelige i de komplekse tekster med krop, ord og medskabende produktioner.

KI. 13.30 Kollegial vejledning som vej til udvikling af elevengagement

V. Mette Wichmann Laybourn, lærer, danskvejleder, Dansborgskolen, Hvidovre Kommune

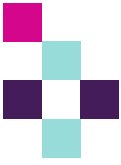
Er vores tilgang til litteraturundervisningen mere lig dissekeringen af en frø i biologilokalet? Koncentrerer vi os for meget om form, teknik, fagbegreber og analyse, så vi helt glemmer den litterære dannelse i litteraturundervisningen? Med udgangspunkt i mit PD-afgangsprojekt, *Fra analyse til fortolkning – en vejledningsproces, der støtter og udvikler elever i at gå fra analyse til fortolkning af litterære tekster*, og i erfaringer fra praksis sætter jeg i mit oplæg vejledningen af kolleger i fokus for at udvikle en undervisning, der engagerer både eleverne og underviserne og på den måde understøtter alles litterære dannelse.

KI. 14.00 Eftermiddagskaffe og besøg hos forlagene

KI. 14.30 RAP, rytme og refleksion

V. Simon Skov Fougts, ph.d., lektor, Aarhus Universitet

Rap er rytme. Rap er poesi. Rap er kreativ leg med ord og sprog. Oplægget argumenterer for inddragelse af rap i danskundervisning gennem indføring i genren rap, kreative skriveøvelser og spandevise af idéer til, hvordan man arbejder med rap, både analytisk og produktivt, i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling. Det analytiske fokuserer på genretræk, mens det produktive lægger op til elevernes kreative og stilladserende skrivning. *A som i ananas, avis og alfabet – B som et bankbud, begge børn har set* i indskoling – og *Før jeg går kaput, akut*

find' ord, jeg ka' put' i min' kapitler, som Mund de Carlo udtrykker det – her præsenterer oplægget idéer til, hvordan genresammenblandinger kan udgøre et stillads for det produktive fra mellemtrinnet og frem:

Hallehiphop-hoi, Klods Hans med sit tiptop mundtøj, imponerer fint en tennischick med et world class bling blik, der navnet Caroline fik, sikke da et kick. Undervejs behandles rappens kreative og i perioder underlødige sprogbrug.

Kl. 16.00 Tak for i dag og på gensyn

V. Kirsten Friis, konsulent i Nationalt Videncenter for Læsning